

XẾP HẠNG CÁC TẠP CHÍ KHOA HỌC THEO LĨNH VỰC TRÊN CƠ SỞ CHẤT LƯỢNG

Theo Bản tin Khoa học hàng ngày của Mỹ - Trên toàn thế giới, số lượng các nhà khoa học, cũng như số tạp chí khoa học và báo cáo khoa học xuất bản đang tăng nhanh. Các báo cáo khoa học tăng nhanh phần lớn là do sự tăng lên của xuất bản điện tử. Các nhà khoa học và các nhà nghiên cứu nhận thấy rằng tập trung chú ý vào các tài liệu khoa học đã xuất bản có giá trị cao nhất khó hơn nhiều so với trước đây.

Hiện nay, có nhiều thông tin điện tử như Google đã xác định được thông tin có liên quan về chất lượng của việc sử dụng, một nhóm các nhà nghiên cứu của Đại học tổng hợp miền Tây bắc nước Mỹ đã phát triển một phương pháp toán học để xếp hạng các tạp chí khoa học theo chất lượng, sẽ giúp các nhà khoa học xác định các bài báo nghiên cứu có tác động nhiều đối với việc đọc và trích dẫn trong các báo cáo khoa học của họ. Việc xếp hạng cũng rất hữu ích cho các nhà quản lý và các tổ chức đầu tư, những người cần phải đánh giá công tác nghiên cứu.

Nhóm nghiên cứu đã phân tích ngày trích dẫn của gần 23 triệu báo cáo đã được xuất bản trong 2267 tạp chí đại diện cho 200 lĩnh vực lý thuyết trong khoảng thời gian từ năm 1955 đến năm 2006; phân tích của nhóm nghiên cứu đã đưa ra 200 bảng tính riêng về xếp hạng tạp chí khoa học theo lĩnh vực.

“Cố gắng tìm ra những thông tin tốt trong tài liệu có thể trở thành một vấn đề lớn đối với các nhà khoa học” ông Luís A. Nunes Amaral, phó giáo sư về ứng dụng kiến thức hóa học và sinh vật học của Trường đại học khoa học

và kỹ thuật khu vực Tây bắc McCormick, trưởng nhóm nghiên cứu đã nói “vì chúng ta đã đánh giá những tạp chí nào tốt hơn, bây giờ chúng ta phải nói rõ ràng rằng tạp chí khoa học trong đó khi công bố đánh giá phải đưa ra những thông tin có giá trị về chất lượng của bài báo. Điều quan trọng là hiểu được chất lượng của bài báo ngay lập tức”.

Amaral, Michael J. Stringer, tác giả chính của báo cáo và là một nghiên cứu sinh trong nhóm nghiên cứu của Amaral, và Marta Sales-Pardo, đồng tác giả và là một nghiên cứu sinh sau tiến sỹ đã phát triển phương pháp xem xét một khối lượng lớn các báo cáo khoa học đã xuất bản và đánh giá ý nghĩa của chúng. Với 2267 tạp chí, họ vẽ biểu đồ trích dẫn cho từng tạp chí. Từng bài báo trong tạp chí đã được trích dẫn qua thời gian là các năm cụ thể và sau đó đã phát triển một mô hình của các dữ liệu đó, chúng cho phép các nhà nghiên cứu so sánh các tạp chí.

Mô hình của các nhà nghiên cứu đưa ra là những đường cong hình quả chuông cho sự phân bố của các bài báo đã xuất bản trong từng tạp chí. Với từng lĩnh vực khoa học, tất cả các đường cong hình chuông cho các tạp chí sau đó được đem ra so sánh, cho kết quả về xếp loại tạp chí. Ví dụ như lĩnh vực sinh thái học có 36 tạp chí, tạp chí Sinh thái học xếp vị trí cao nhất và tạp chí Vận vật học xếp vị trí thấp nhất.

“Một tạp chí xếp vị trí càng cao, thì khả năng để tìm thấy một bài báo có ảnh hưởng khoa học trong tạp chí đó càng lớn”.

(tiếp theo trang 34)

XẾP HẠNG CÁC TẠP CHÍ KHOA HỌC THEO LĨNH VỰC ... (tiếp theo trang 32)

Amaral và nhóm là việc của ông đã thấy rằng thời gian ảnh hưởng đầy đủ của bài báo - một tiêu chuẩn để xác định mức độ tác động/ ảnh hưởng đầy đủ của bài báo – có khả năng thời gian từ dưới 1 năm đến 26 năm, phụ thuộc vào tạp chí. Sử dụng mô hình mới của họ, các nhà nghiên cứu khu vực Tây Bắc có thể ước tính được tổng số trích dẫn một bài báo trong một tạp chí cụ thể sẽ nhận được trong tương lai và vì vậy – ngay bây giờ đã có thể xác định được khả năng ảnh hưởng của bài báo trong lĩnh vực của nó. Đây là loại thông tin của các nhà quản lý và các tổ chức đầu tư sẽ thấy có ích khi họ đánh giá các thành viên để bổ nhiệm và các nhà nghiên cứu để trao giải thưởng.

Stringer nói “nghiên cứu này chỉ là một ví dụ về dãy số liệu lớn đến mức nào sẽ cho phép chúng ta hiểu được về các hệ thống phân loại mà chúng ta chỉ có thể suy xét trước đây”, “hiểu được chúng ta sử dụng thông tin như thế nào và thông tin đó lan truyền như thế nào là vấn đề quan trọng và cần quan tâm. Với tôi, điều ngạc nhiên nhất đối với nghiên cứu của chúng tôi đó là số liệu đã chứng tỏ rằng các mô hình trích dẫn trong các tạp chí thực tế dễ hiểu hơn nhiều so với những gì chúng ta đã nghĩ”

NTH (giới thiệu)

Nguồn: ScienceDaily (Feb. 28,2008): Scientific Journals Ranked By Field Based On Quality <http://www.sciencedaily.com/releases/2008/02/080227092709.htm>